

رشد شاخص بورس برای دومین روز متوالی

شاخص کل بورس تهران در پایان معاملات دیروز با یک‌هزار و ۶۳۸ واحد افزایش، در ارتفاع ۲ میلیون و ۲۶ هزار و ۸۶ واحدی قرار گرفت. دیروز در معاملات بورس تهران بیش از ۶ میلیارد و ۷۳۳ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۴۳ هزار و ۶۴۳ میلیارد ریال معامله شد.

رکورد ۱۰ساله ذخیره‌سازی گاز شکسته شد؛ ۳ میلیارد متر مکعب گاز آماده تزریق در فصل سرما

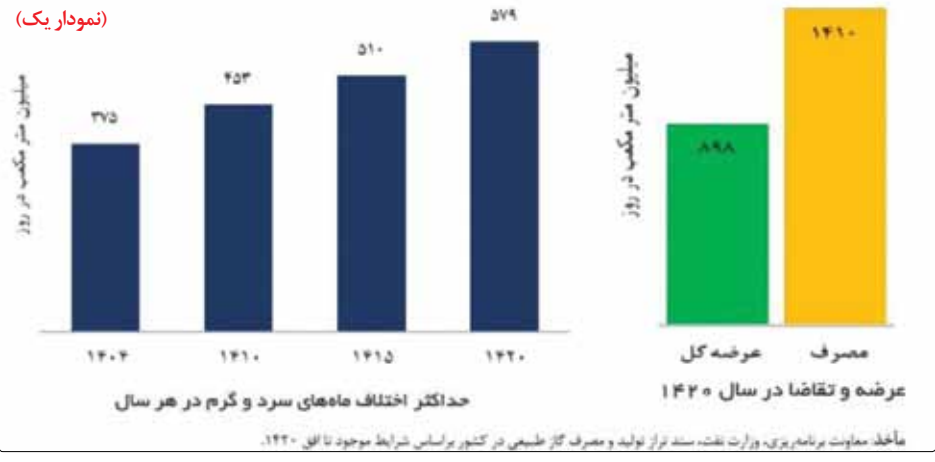
زمستان بدون تعطیلی صنعتی؟

گروه اقتصادی؛ فصول سرد سال آغاز شده و کمبود گاز در این فصول مهم‌ترین چالش پیش روی دولت و وزارت نفت محسوب می‌شود، چرا که کمبود گاز تبعاتی از جمله ضربه زدن به صنعت برق در بخش‌های تجاری، خانگی و اقتصادی کشور را در پی دارد. از این جهت توجه به این موضوع حائز اهمیت است. در بخشی از اطلاعات منتشرشده توسط مرکز پژوهش‌های مجلس، در سند تراز تولید و مصرف گاز طبیعی، به میزان اختلاف مصرف گاز سرد، در ماه‌های سرد و گرم سال پرداخته شده است. با شروع فصل سرد، میزان مصرف در بخش خانگی و همجسی در سردترین ماه ۶٫۷ برابر گرم‌ترین ماه می‌شود که برای بخش خانگی و تجاری را از ۱۰ به ۴۹ درصد می‌رساند، بنابراین اختلاف کل مصرف در سردترین با گرم‌ترین ماه سال به صورت متوسط به بیش از ۲۲۰ میلیون مترمکعب در روز می‌رسد. بر اساس پیش‌بینی‌های صورت گرفته در این سند، حداکثر اختلاف مصرف گاز در ماه‌های سرد و گرم سال، تا سال ۱۴۰۴ به ۳۷۵ میلیون متر مکعب در روز خواهد رسید. همچنین در سال‌های ۱۴۱۰، ۱۴۱۵ و ۱۴۲۰ به ترتیب اختلاف مصرف ۵۱۰، ۵۷۹ و ۵۷۲ میلیون متر مکعب خواهد بود. تفاوت میزان گاز عرضه شده و گاز مورد استفاده در سال ۱۴۲۰، به ترتیب ۸۹۸ و ۱۴۱۰ میلیون تر مکعب در روز است که نشان از ناترازی و کمبود شدید گاز دارد(نمودار ۱). طبیعتاً برای جلوگیری از چالش ناترازی و کمبود گاز در سال‌های آینده، باید از الان دست به کار شد و در جهت افزایش تولید، بهینه‌سازی مصرف و فعالیت‌هایی از این دست، اقدام کرد. با توجه به اعداد پیش‌بینی شده، کاملاً واضح است اگر برای حل چالش ناترازی گاز در سال‌های آتی برنامه‌ریزی مناسب وجود نداشته باشد، مشکلات شدیدتری گریبانگیر صنایع مختلف کشور و در نتیجه اقتصاد کلان خواهد بود. یکی دیگر از صنایعی که وابستگی مستقیم و شدید به گاز دارد، صنعت برق است. ۸۰درصد برق تولیدی کشور وابسته به گاز طبیعی است و این مساله باعث می‌شود به صورت مستقیم و غیرمستقیم وابستگی تمام بخش‌های مصرفی کشور به گاز بسیار بیشتر شود. در این شرایط یکی از راهکارهای مقابله با این مشکل، همچنان ذخیره گاز در مخازن ذخیره‌سازی است. این روش که تقریباً از ۱۰۰ سال گذشته در برخی کشورها مورد استفاده قرار گرفته است، گاز اضافی در روزهای گرم سال را ذخیره می‌کند و در ماه‌های سرد سال که مصرف گاز افزایش می‌یابد، در اختیار صنایع مختلف قرار می‌دهد.

در سال‌های اخیر افزایش مصرف گاز طبیعی در داخل کشور منجر به ایجاد ناترازی بین تولید و مصرف و در نهایت کسری گاز در فصل‌های سرد سال شده است. با توجه به اینکه کسری گاز در فصول سرد سال نمایان می‌شود، یکی از راه‌های مقابله با این موضوع، ذخیره‌سازی گاز در مخازن دره‌های گرم سال است تا در فصل زمستان بتوان از آن استفاده کرد.

سال ۱۹۱۵ میلادی بود که نخستین مخزن ذخیره‌سازی در میدان گازی «ولاند» در کانادا و بعد در سال ۱۹۱۶ در آمریکا مورد استفاده قرار گرفت. تا قبل از سال ۱۹۵۰ میلادی به دلیل محدودیت‌های فناوری موجود در حوزه ذخیره‌سازی، تنها ۷۵ مخزن در دنیا وجود داشت که از نوع هیدروکربوری بودند. به مرور زمان و با گسترش و رشد فناوری، افزایش سطح اهمیت گاز در دنیا و افزایش تولید و مصرف این انرژی، تعداد مخازن ذخیره‌سازی و ظرفیت آن افزایش یافت. در نهایت در دهه ۷۰ میلادی حدود ۱۱۰ میلیارد مترمکعب به ظرفیت ذخیره‌سازی در دنیا افزوده شد که میزان آن در بین سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۸ به ۲۱ میلیارد متر مکعب رسید. تا پایان سال ۲۰۲۲، تعداد کل مخازن ذخیره‌سازی گاز به بیش از ۶۶۰ عدد رسید که ظرفیت کل آن معادل ۴۲۳ میلیارد مترمکعب است. این مقدار با ۱۱ درصد از کل مصارف گاز طبیعی در جهان برابر است.

موضوع ذخیره‌سازی گاز در ایران تا پیش از سال ۱۳۸۶ که با کاهش دما و نیاز به تامین گاز وجود داشت، مطرح نبود. بعد از آن سال، شرکت ذخیره‌سازی گاز طبیعی تاسیس شد

تا ۲ طرح ذخیره‌سازی گاز در میدان‌های شورجه و سراجه در دستور کار قرار گیرد اما سال ۱۳۹۶ این شرکت منحل شد. در حال حاضر میزان ذخیره‌سازی کشور از طریق ۲ مخزن سراجه (قم) با ظرفیت ۲،۱ و شورپیچه (خراسان رضوی) با ظرفیت ۲،۲ میلیارد متر مکعب در سال انجام می‌شود. نکته جالبی که وجود دارد این است که با وجود افزایش ناترازی گاز در سال‌های اخیر، میزان ذخیره‌سازی تغییر چندانی نداشته است. سال ۱۳۹۸ میزان گاز تحویلی به خط از طریق این ۲ مخزن، حدود ۵۷،۲ میلیارد متر مکعب بود که معادل ۱،۱ درصد از کل مصرف داخلی محسوب می‌شود. بر اساس این آمار کاملاً واضح است که این ۲ مخزن برای کشوری که دومین دارنده گاز در جهان است، کافی نیست و باید در جهت افزایش تولید، افزایش ظرفیت مخازن و کنترل روند مصرف گاز در کشور تلاش کرد.

■ **رکورد ۱۰ساله ذخیره‌سازی گاز شکسته شد**

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران از شکستن رکورد ۱۰ ساله ذخیره‌سازی گاز در ۸ماه ابتدایی امسال خبر داد و گفت: حدود ۳ میلیارد مترمکعب گاز ذخیره شده در مخازن گازی، زمستان امسال وارد مدار خواهد شد.

محسن خجسته‌مهر در ابتدای جلسه هفتگی هیات مدیره شرکت ملی نفت ایران، ضمن قدردانی از حضور رئیس‌جمهوری در مجموعه وزارت نفت و تلاش‌های وزیر نفت برای فراهم‌سازی شرایط حضور رئیس جمهور گفت: حضور رئیس‌جمهوری برای دومین‌بار در سطح مجموعه وزارت نفت و بازدید ایشان از مرکز پالایش و ماینورینگ شرکت ملی نفت ایران، باعث امیدواری و

رشد شاخص بورس برای دومین روز متوالی

رشد شاخص بورس برای دومین روز متوالی

وی ادامه داد: بر اساس آمار بانک مرکزی و همچنین مرکز آمار ایران، رشد اقتصادی گروه نفت و گاز در ۳ ماه اول امسال ۱۹ و نیم درصد است که نسبت به دوره‌های گذشته بالاترین رشد را نشان می‌دهد.

معاون وزیر نفت با تاکید بر اینکه از ابتدای دولت سیزدهم حدود ۱،۳ میلیون بشکه به تولید نفت کشور اضافه شده است، یادآور شد: این حجم از افزایش تولید، مبین رشد ۶۰ درصدی تولید نفت در این دولت است.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران افزود: بخشی از این افزایش تولید، از میدان‌های مشترک بوده و در مجموع اقدامات خوبی درباره توسعه این میدان‌ها انجام شده است که از جمله آنها می‌توان به تولیدی کردن ۶۰ حلقه چاه جدید در میدان آزادگان جنوبی و افزایش ۷۰ درصدی ناوگان حفاری در میدان‌های مشترک اشاره کرد.

وی تاکید کرد: اولویت توسعه‌ای شرکت ملی نفت ایران، در حوزه توسعه میدان‌های مشترک نفتی و گازی است.

خجسته مهر ادامه داد: تشریح عملکرد شرکت ملی نفت ایران در حوزه صادرات و وصول مطالبات که به افزایش درآمد کشور انجامیده است، از دیگر مواردی است که به استحضار رئیس‌جمهوری رسید.

■ **تاکید رئیس‌جمهور بر رفع موانع و کوتاه کردن زمان فعالیت‌های توسعه‌ای و تولیدی**

خجسته‌مهر در ادامه به تاکید رئیس‌جمهور درباره لزوم رفع موانع از طریق مجاری قانونی اشاره کرد و گفت: رئیس‌جمهوری تاکید داشتند در مسیر چابک‌سازی فعالیت‌های انجام شده در شرکت ملی نفت ایران، حداکثر تلاش ممکن برای رفع موانع موجود، از جمله موارد مربوط به تسهیل سرمایه‌گذاری در صنایع بالادستی نفت و گاز انجام شود.

وی ادامه داد: یکی دیگر از موارد مورد تاکید شخص رئیس‌جمهور، کوتاه‌سازی زمان انعقاد قراردادهای توسعه‌ای این شرکت بود که با توجه به بحث سرمایه‌بر و زمان‌بر بودن طرح‌های توسعه‌ای و درمذرسی بالای آنها، از اهمیت بیشتری برخوردار است.

معاون وزیر نفت با بیان اینکه رئیس‌جمهوری تاکید ویژه‌ای نیز بر لزوم انجام فعالیت‌ها در چارچوب صیانت از محیط‌زیست داشت، گفت: جمع‌آوری گازهای مشعل پالایشگاه‌های گازی و پتروشیمی‌ها به همراه گازهای همراه نفت، از جمله موارد مورد تاکید رئیس‌جمهوری بود و ایشان با وجود قدردانی از تلاش‌های انجام شده در این باره اذعان داشتند لازم است این موارد در اولویت فعالیت‌های وزارت نفت قرار گیرد.

■ **رصد لحظه‌ای فعالیت‌های بالادستی نفت و گاز**

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران همچنین به بازدید رئیس‌جمهور از مرکز ماینورینگ شرکت ملی نفت ایران اشاره کرد و گفت: هدف از این بازدید، تشریح اقدامات انجام شده درباره نظارت لحظه‌ای بر همه فعالیت‌های زنجیره به بالادستی صنعت نفت بود که به‌منظور احراز شفافیت از عملکردبخش‌های مختلف شرکت ملی نفت ایران انجام می‌شود.

وی اضافه کرد: این نظارت بر بخش، شامل همه فعالیت‌های مربوط به اکتشاف، توسعه، تولید، انتقال، توزیع و صادرات نفت و گاز است.

خجسته‌مهر تاکید کرد: در این جلسه تمام زحمات کارکنان خدمت شرکت ملی نفت ایران در همه شرک‌ت‌های فرعی و مدیریت‌های ستادی، به استحضار رئیس‌جمهوری رسید و وعده دادیم تا رسیدن به اقص مطوب، از هیچ کوششی دریغ نکرده و به فعالیت جهادی در صنعت نفت ادامه خواهیم داد.

وی افزود: در ایمن دیدار، رئیس‌جمهور نیز از فعالیت‌های انجام شده توسط کارکنان شرکت ملی نفت ایران در بخش‌های مختلف دریایی و خشکی قدردانی کردند و اینجانب نیز به نیابت از ایشان، مراتب درود و سپاس ویژه از زحمات کارکنان شرکت ملی نفت ایران را ابلاغ می‌کنم.

سه‌شنبه ۷ آذر ۱۴۰۲

وطن‌امروز | شماره ۳۹۱۵

اقتصادی

اخبار

رئیس سازمان امور مالیاتی:

مالیات نیمی از مشاغل صفر است

رئیس سازمان امور مالیاتی کشور گفت: در ۶ماه اول امسال درآمدهای مالیاتی به بیش از ۲ برابر درآمدهای نفتی رسیده است. این دستاورد بزرگ دولت سیزدهم در راستای کاهش وابستگی به نفت و تامین مالی پایدار و غیرتورمی با تمرکز بر مالیات‌سنجی از دانه‌درشت‌هاومبازره جدی‌درفاربان مالیاتی رقم خورده است.سیدمحمدهادی سبحانیان در تشریح افزایش درآمدهای پایدار و تحقق بودجه بدون نفت گفت: سهم اصناف و مشاغل از تولید ناخالص داخلی حدود ۳۰ درصد است اما سهم آنان از مالیات کل کشور کمتر از ۵ درصد است. بر همین مبنا میانگین مالیات پرداختنی اصناف برای عملکردسال ۱۴۰۱، ۵ میلیون تومان بوده است، با این حال در ۷ ماه نخست امسال حاکی از رشد بیش از ۹۲ درصدی مالیات‌ستانی از مشاغل است این مقام مسؤول همچنین از تخصیص ۱۱ هزار میلیارد تومان مالیات آیندگی به استان خوزستان خبر داد. وی با بیان اینکه مبارزه با فرار مالیاتی اولویت اول سازمان امور مالیاتی است، تاکید کرد: در هفت ماه ابتدای امسال با تقاطع گسری از داده‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی در اختیار بیش از ۲،۷ میلیون مودی مالیاتی جدید شناسایی شدند. به علاوه بالغ بر ۱۸ هزار میلیارد تومان فرار مالیاتی کشف و شناسایی شده است. رئیس سازمان امور مالیاتی اظهار کرد: برای نخستین بار با تولید اظهارنامه برآوردی، یکی از راه‌های فرار مالیاتی بسته شد و برای نخستین بار بیش از ۶۰۰ هزار اظهارنامه برآوردی برای صاحبان مشاغل و اشخاص حقوقی فاقد اظهارنامه و فراری مالیاتی، به صورت سیستمی صادر می‌شود. سبحانیان همچنین درباره صفر شدن مالیات ۵۰درصد اصناف گفت: رشد درآمدهای مالیاتی در سال‌های اخیر بدون فشار به بخش مشاغل صورت گرفته است؛به طوری که در سال جاری بیش از ۵۰ درصد حدود ۴ میلیون) از مشاغل، مالیات صفر و حدود ۴۰ درصد نیز مالیات زیر ۲۰ میلیون تومان پرداخت کرده‌اند، همچنین طی ۳ سال گذشته از بار مالیاتی بخش تولید نیز به میزان ۷ درصد کاسته شده است.

■ ■ ■

میوه شب چله

بدون تغییر قیمت تأمین می‌شود

رئیس اتحادیه فروشندگان میوه و سبزی با اشاره به نزدیکی شب یلدا گفت: انواع میوه با حجم بالا در کشور موجود است.اسدالله کارگر درباره تامین میوه شب یلدا به مهر گفت:میوه‌های شب چله هندوانه، انار، انگور و خرمالو است که سال‌های قبل هندوانه انبار و برای این آیین ملی وارد بازار می‌شاد اما با پیش‌بینی نیاز بازار، هندوانه نیز به شکل تازه‌خوری برای شب چله تامین است. وی با اشاره به کنت هندوانه به میزان مورد نیاز در استان‌های جنوبی و گرمسیر کشور، افزود: هندوانه شب یلدا از طریق شهرهایی مانند ذوقل تأمین است. رئیس اتحادیه فروشندگان میوه و سبزی اضافه کرد: در کنار میوه‌های خاص این آیین، میوه‌های مکمل مانند نارنگی، پرتقال، سیب و… نیز به اندازه کافی تامین است. کارگر درباره بازار تقاضایمیوه‌های وارداتی گفت: هدف تامین بازار میوه شب یلدا با محصولات داخلی است و میوه‌های وارداتی بازار تقاضای کمی دارند. رئیس اتحادیه فروشندگان میوه و سبزی در پاسخ به این پرسش که آیا قیمت محصولات تغییریی خواهد داشت، تاکید کرد: امسال محصولات باغی وضعیت مناسب دارد و خوشبختانه قیمت‌زدگی و بلای طبیعی نداشتیم از این رو میوه با حجم بالا در کشور وجود دارد، علاوه بر اینکه در مناسبت‌هایی مانند شب چله، ایام عید نوروز و… تاکید داریم میوه‌فروشان از سود خود کم کنند تا در شادی مردم شریک باشند.

■ ■ ■

رشد ۲۸،۲درصدی ترانزیت کشور تا پایان آبان

معاون حمل‌ونقل وزیر راه و شهرسازی با اشاره به عملکرد ۸ ماه ابتدای سال جاری ترانزیت کشور، از رشد ۲۸،۲درصدی در این حوزه خبر داد. شهراپراقندی‌زاده گفت: بر اساس آمار موجود در وزارت راه و شهرسازی، در ۸ ماه ابتدایی امسال در مجموع ۹ میلیون و ۴۵۸ هزار و ۸۶۲ تن کالا از کشور ترانزیت شده که این میزان نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۲۸،۲درصد افزایش داشته است. در آبان امسال و با ثبت عملکرد یک میلیون و ۵۴۱ هزار و ۸۴۹ تن، ترانزیت از کشور نسبت به آبان سال ۱۴۰۱ افزایش ۶۸،۴درصدی داشته است. معاون حمل‌ونقل وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: در این مدت، ترانزیت کالای نفتی و غیرنفتی به ترتیب با عملکرد ۲ میلیون و ۹۲۳ هزار و ۹۲۳ تن و ۶ میلیون و ۵۳۴ هزار و ۹۲۵ تن، افزایش ۴۸،۷درصدی و ۲۰،۸درصدی را نسبت به ۸ ماه نخست سال ۱۴۰۱ رقم زده است.

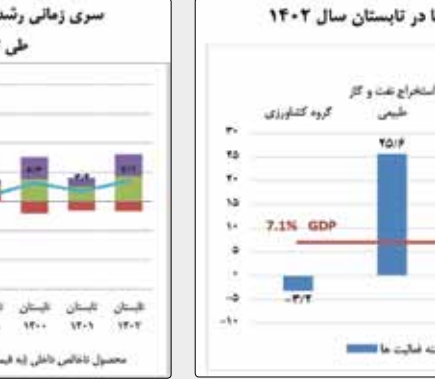
اقندی‌زاده ادامه داد: آبان امسال، عملکرد ترانزیت با ثبت یک میلیون و ۵۴۱ هزار و ۸۴۹ تن، رشد نقطه به نقطه ۸۴،۶درصدی را نسبت به آبان سال قبل داشته است. در این ماه، ترانزیت جاده‌ای کالاهای نفتی و غیرنفتی به ترتیب با عملکرد ۵۴۴هزار و ۶۲۳ تن در بخش کالای نفتی ثبت شده و در بخش ترانزیت ربلی مجموع کالاهای نفتی و غیرنفتی با عملکرد ۱۴۲ هزار تن، رشد ۳۴،۶درصدی داشته است. معاون حمل‌ونقل وزیر راه و شهرسازی تاکید کرد: ثبت مستمر رکوردهای اخیر ترانزیت از کشور و اقبال روزافزون دولت‌ها، تجار، بازرگانان و فعالان حمل و نقلی خارجی اعم از کشورهای همسایه، منطقه و فرامنطقه‌ای به موقعیت ترانزیتی و لجستیکی جمهوری اسلامی ایران، حاکی از ثمربخش بودن رویکرد تحول آفرین دولت سیزدهم به موضوع راهبردی ترانزیت با تاکید بر توسعه روابط همه‌جانبه اقتصادی با همسایگان است. وی خاطر نشان کرد: این رویکرد که در کلان ابتکار «ایران – راه» متبلور شده و ترویج و پیشبرد آن در رویدادها، مذاکرات و توافقات دو و چندجانبه ترانزیتی همچنین در سطح ملی و در ارتباط با همه نهادهای بخش‌ها و دستگاه‌های ذی‌ربط، تقویت شرکات‌های ترانزیتی منطقه‌ای وفرامنطقه‌ای ونیز افزایش هماهنگی داخلی و حصول رویکرد واحد ملی وفرابخشی را به امر لجستیک و ترانزیت به دنبال خواهد داشت.

بالاترین رشد تابستانی ۶سال اخیر

رشد اقتصادی تابستان ۷،۱درصد شد

۸،۷درصد (شامل استخراج نفت خام و گاز طبیعی ۲،۵۶، سایر معادن ۱،۷، صنعت ۱،۲۶، انرژی منفی ۶،۳ و ساختمان ۲،۹درصد) و گروه خدمات ۷،۵درصد نسبت به تابستان سال ۱۴۰۱ رشد داشته است.

گزارش مرکز آمار نشان می‌دهد در سمت اقلام هزینه نهایی، مصرف نهایی بخش خصوصی ۷،۹درصد، مصرف نهایی دولت ۱۶،۶درصد، تشکیل سرمایه ۴،۳درصد، صادرات ۴۶،۹درصد و واردات ۲،۵درصد رشد داشته

بر اساس آخرین آمار بانک مرکزی

۹۲درصد چک‌های مهرماه وصول شد

فقره چک به ارزش ۲۱۹ هزار میلیارد تومان وصول شد که از نظر تعداد ۹۱،۹درصد و از نظر ارزش ۸۸،۹درصد از کل چک‌های مبادله‌ای وصول شده است. استان‌های گیلان با ۹۲،۹درصد، خوزستان با ۹۳،۲درصد، قم و کرمانشاه با ۹۲،۹درصد بیشترین نسبت تعداد چک‌های وصولی را در بین استان‌های کشور به خود اختصاص داده‌اند.

■ **۶۶۱هزار فقره چک در مهر برگشت خورد**

بررسی داده‌های بانک مرکزی حاکی است در مهر امسال در کل کشور بیش از ۶۶۱ هزار فقره چک به ارزش حدود ۶۲ هزار میلیارد تومان برگشت داده شد. میزان چک‌های

بررسی آخرین داده‌های بانک مرکزی نشان می‌دهد از ۸ میلیون فقره چک مبادله شده در مهر امسال، ۹۱،۷درصد وصول شده است. بانک مرکزی همچون ماه‌های گذشته آخرین وضعیت صدور چک در مهرماه را منتشر کرد. بر اساس داده‌های بانک مرکزی، در مهرماه ۸ میلیون فقره چک به ارزش بیش از ۵۰۵ هزار میلیارد تومان مبادله شده است. تعداد و ارزش چک‌های مبادله شده در مهرماه نسبت به ماه قبل از آن به ترتیب ۷،۳ و ۷،۱درصد افزایش یافته است. در مهر امسال ۴۹،۳درصد چک‌های مبادله‌ای به‌ترتیب در استان‌های تهران (۳۱،۷درصد)، اصفهان (۱۰،۵درصد) و خراسان

چک

بررسی آخرین داده‌های بانک مرکزی نشان می‌دهد از ۸ میلیون فقره چک مبادله شده در مهر امسال، ۹۱،۷درصد وصول شده است. بانک مرکزی همچون ماه‌های گذشته آخرین وضعیت صدور چک در مهرماه را منتشر کرد. بر اساس داده‌های بانک مرکزی، در مهرماه ۸ میلیون فقره چک به ارزش بیش از ۵۰۵ هزار میلیارد تومان مبادله شده است. تعداد و ارزش چک‌های مبادله شده در مهرماه نسبت به ماه قبل از آن به ترتیب ۷،۳ و ۷،۱درصد افزایش یافته است. در مهر امسال ۴۹،۳درصد چک‌های مبادله‌ای به‌ترتیب در استان‌های تهران (۳۱،۷درصد)، اصفهان (۱۰،۵درصد) و خراسان